

[Hans Hedtoft.]

dere både for godt forarbejde og for den måde, den højtærede minister har fremsat sagen på her i tinget.

De bemærkninger, jeg har at gøre til selve lovforslaget, skal jeg gøre meget korte, for det første fordi jeg i det sidste års tid ofte offentligt har haft lejlighed til udførligt at udtale mig om mit syn på det nordiske samarbejdes betydning i almindelighed og Det nordiske Råds betydning i særdeleshed, og for det andet fordi den højtærede minister i sin fremsættelsestale både har givet en historisk redegørelse for forslaget baggrund og kommenteret forslaget enkelte bestemmelser. Et par enkelte bemærkninger vil jeg dog gerne have lov til at gøre, mere som randbemærkninger dels til det, den højtærede udenrigsminister har fremført, dels til det, som har været fremført forskellige steder i nordisk presse om Det nordiske Råd.

Der har i diskussionen om Det nordiske Råd været talt om den fare, der skulle være ved at overorganisere det nordiske samarbejde. Herom vil jeg sige, at jeg ikke med min bedste vilje kan se, at etableringen af et nordisk råd skulle være udtryk for nogen overorganisering. Tværtimod supplerer et nordisk råd på udmærket måde det omfattende net af nordiske samarbejdsorganer, som findes i forvejen. Der er jo, særlig efter den første verdenskrig, og ikke mindst på foreningens Nordens initiativ, vokset op et net, både folkeligt og officielt, af nordiske samarbejdsorganer og nordiske samarbejdsinstitutioner. Dette nordiske samarbejde er vidtfaavnende, og det er dybtgående. Man kan bogstavelig talt sige, at det i dag omfatter alle, fra slot til vrå. Det er coutume her i Norden, at vore landes statsoverhoveder mødes nu og da; alene fordi familiebåndene er så nære i Skandinavien, sker det ofte, men også i afgørende stunder er det sket, at vore landes øverste er mødtes for ved et håndslag overfor hele verden at understrege vore folks nære samhørighed og vore fælles idealer. Det er tradition og coutume, at vore ministre ofte mødes om fælles anliggender dels for at drøfte indbyrdes fælles anliggender, dels for i givne situationer at søge frem til fælles stillingtagen i det internationale samarbejde, som i dag er en nødvendighed for alle vore lande.

Herudover har vi jo en række permanente nordiske kommissioner og udvalg, som på sociale, på økonomiske og på kulturelle områder søger at føre vore lande nærmere sammen. Til alt dette, jeg kan kalde det officielle nordiske samarbejde, kommer i dag

et vidt udbredt og dybtgående samarbejde mellem vore folkelige organisationer i Norden.

Jeg er sikker på, at hvis man gik igennem, hvad vi har af foreninger, af organisationer her i landet, lige fra spejderdrengene og DUI-drengene, fra børne- og ungdomsorganisationer til erhvervsorganisationer, fagforeningerne, arbejdsgiverforeningerne, grossererne, slagtermestrene, ingeniørerne og hvad ved jeg, alle mulige faglige sammenslutninger, så vil det vise sig, at de alle er inde i et vidtgående nordisk samarbejde, som går sin normale gang; de har skabt deres egne institutioner og bidrager til en dybtgående folkelig kontakt på sociale, økonomiske og kulturelle områder.

Hver dansk by har efterhånden en nordisk venskabsby. Borgmestrene fra de pågældende byer mødes, byrådsmedlemmerne og de sociale udvalg mødes. Vis mig et eneste sted i hele verden, hvor en gruppe lande har fundet så nært sammen, ikke alene i et officielt, ministre og officielle personligheder omfattende samarbejde, men i et samarbejde, som virkelig går i dybden.

Fra 1907 har de nordiske landes grupper af den interparlamentariske union været formidlere af kontakten mellem de nordiske landes nationale forsamlinger, mellem deres parlamenter, og jeg vil gerne sige her, at jeg hører til dem, der i høj grad påskønner det arbejde, der er øvet på det nordiske interparlamentariske forbunds initiativ. Der er gennem de mange sammenkomster, der har været afholdt af det nordiske interparlamentariske forbund, knyttet værdifulde personlige kontakter, og også ved de foredrag, der har været afholdt på de nordiske interparlamentariske møder, er der givet inspiration til nyt nordisk samarbejde.

Når jeg har sagt alt dette, lægger jeg ikke skjul på — for det har været afgørende for Det nordiske Råds fædre, og jeg tror, jeg kan sige det uden på nogen måde at sige noget nedsættende om arbejdet indenfor det nordiske interparlamentariske forbund —, at dette arbejde gennem årene har været for tilfældigt, for lidt forberedt. Man får, hvis man læser referaterne fra disse møder af, hvad der har været drøftet og er sket indenfor det nordiske interparlamentariske forbund, ofte, synes jeg, det indtryk, at en række af de udkastede tanker og ideer ikke er blevet fulgt op, ikke er taget op, hverken af enkeltpersoner eller af de enkelte interparlamentariske grupper. Og hvorfor? Naturligvis har det enkelte parlamentsmedlem, når han kommer hjem, følt sig inspireret og beriget af samværet med nor-